

A főügyész megfőlebbezte az élelmiszeruzsora letörésére hozott közgyűlési határozatokat.

Saját tudósítónktól.) Csütörtöki számunkban egész terjedelmében közöltük azt a végzést, amellyel a tanács végre kívánja hajtani a közgyűlésnek az élelmiszeruzsora letörésére hozott határozatát. A közönséget erről a tárgyról újabban megjelent hírlapi közlemények megnyugtathatták, mert azt láthatta, hogy a hatóság a lehetőség határain belül mindent el fog követni, hogy a közgyűlés és minden bizonnyal a város többségének akaratára végrehajtsák. Ebben a hitében ismét keservesen kell csalódnia, mert ma dr. Turóczy Mihály, tisztii főügyész a közgyűlés határozatának öt pontjából három ellen főlebbezést adott be. A főlebbezést itt közöljük:

Méltóságos Főispán ur!

Szeged törvényhatósági bizottságának 1915. szeptember 29-én tartott rendes közgyűlésén az élelmiszerüzem általános drágaságának megszüntetése tárgyában hozott határozata annak 2., 3. és 4. pontjaiban törvény- és szabályellenes lévén, a közgyűlési határozat ezen része ellen az 1886. évi XXI. t. c. 70. §-a alapján hivatalból felebbezek.

Ad: 2. A piaci szedők, illetőleg bevásárlók a piaci szabályrendelet 17. §-ában körülírt rendőrkapitánysági igazolvány alapján működhetnek és az igazolvány az egyes bevásárlóktól csakis konkrét panaszra vonható el. A közgyűlési határozat ezzel ellentétes rendelkezése tehát szabályrendelet ellenes és bármennyire érezzük is valamennyien, hogy a jelenlegi kivételes körülmények között beállott rendkívül nyomasztó drágaság megszüntetésére minden rendelkezésre álló eszközt fel kell használni, az ez irányban való törekvésnek azonban mégis csak a törvényes korlátok között kell maradnia. A város rendőrkapitányi hivatala eddig 230 ilyen piaci szedő-igazolványt adott ki. 230 család él tehát Szegeden ez idő szerint ebből a foglalkozásból. Ha tehát a közgyűlési határozat ezen rendelkezése jóváhagyatnék és életbeléptetnék, 230 család, vagyis körülbelül mintegy 1000 ember Szegeden minden átmenet nélkül egyszerre kereset és kenyér nélkül maradna; az pedig, azt hiszem, nem lehetett a közgyűlési határozat célja, hogy egyszerre ennyi egyéntől megvonassanak a megélhetési feltételek és hogy egyszerre ennyi egzisztencia a közellátásra utaltassék, ami a város háztartásának rövidesen ki sem számítható óriási nagy megterhelésével járna.

Ad: 3. Céltalan, de szabályrendelet ellenes a közgyűlési határozat azon rendelkezése is, mellyel a kofák a piacon a 11 óra előtti bevásárlástól eltiltatnak. Céltalan azért, mert azok a termelők, akik a piacra behozott áruikat egy tömegben akarják eladni — pedig ilyenek sokan vannak — előre láthatólag nem fogják áruikat a szegedi piacra hozni, ha azok értékesítése részükre ily módon megnehezítették, hanem elviszik áruikat a közeli városokba és falvakba, ahol azok eladását minden korlátozás nélkül teljesíthetik. Ha pedig ez az állapot lekövetkezik, a szegedi piac nemesak hogy olcsóbb lesz, hanem a máris meglévő élelmiszerhiány még nagyobb mértékben fog mutatkozni. De szabályrendelet ellenes is a közgyűlési határozat hivatkozott része, mert a piaci szabályrendeletben a vásárlási idő meghatározása tekintetében semmiféle korlátozás sem foglaltatik a vevőkre nézve, a főkapitány részére pedig biztosítva van ama jog, hogy a piacon a tömeges vásárlás rendjét időnkint szabályozhassa, a főkapitány pedig, — úgy, amint már eddig is tette, — bizonyára gondoskodni fog arról, hogy a kezébe adott ezen joggal a fennforgó körülmények beható mérlegelése alapján akként éljen, hogy abból különösebb sérelem senkire sem háríthatassék.

Ad: 4. A közgyűlési határozat ezen pontjának csak azt a részét felebbezem, amely a városi élelmiszerüzem elért, vagy elérendő hasznait és a Back-féle malom által felajánlott őrlési jutalékot a felállítandó szövetkezet veszteségi alapjára fordítani rendeli. Nem állanak ugyan rendelkezésemre olyan adatok, amelyek-

ből a városi élelmiszerüzem ezideig netalán elért esetleges hasznait megállapítani tudnám, de akármennyi is ez idő szerint a netaláni haszon, vagy bármennyi lesz ez esetleg a jövőben, az az egy kétségtelen, hogy ez a haszon a jövőben is fenntartandó hatósági élelmiszerüzem későbbi esetleges veszteségeinek fedezetére kell hogy szolgáljon. Azt ezen rendeltetésétől elvonni nem lehet. Ami pedig a Back-féle őrlési jutalékot illeti, erre nézve azt adom elő, hogy a Back-malommal a leszámolás még nem ejtett meg, annak számszerű összege tehát ez idő szerint még nem tudható és habár nincs is még kifejezett rendelkezés arra nézve, hogy ezen eddig még bizonytalan összegű őrlési jutalékkal mi történjék, hallgatólag azonban már eddig is az a felfogás jutott e tekintetben előtérbe, hogy a leszámolás után abból, különösen a jelenlegi háborús állapotok alatt, de még ennek elmúltával később is a szegénysorsuak lesznek élelmiszerükkel, tüzfával stb. segélyezendők. Körülbelül ki van tehát már jelölve ennek az őrlési jutaléknak a rendeltetése is, azt tehát egy ilyen még ki nem próbált vállalkozás veszteségi alapjára kijelölni nem lehet; de emellett illendőnek tartanám, hogy annak rendeltetésére nézve az őrlési jutalékot felajánlott Back Bernát Fiai cég is meghallgattassék, ez pedig még eddig nem nyilatkozott arra nézve, hogy az őrlési jutaléknak a tervezett szövetkezet veszteségi alapjára való fordításához hozzájárul.

Kérem ezen felebbezésemet a nagyméltóságú miniszter urhoz felterjeszteni, ahol a törvényhatósági bizottsági határozat sérelmezett részeinek megsemmisítését kérem. Tisztelettel dr. Turóczy Mihály t. főügyész.

A főügyész ur főlebbezéséhez a nyilvánosságnak is van néhány szava. Ezt megelőzőleg azonban közöljük a közgyűlési határozat megfőlebbezett pontjait és a tanácsi végzésnek ezek végrehajtására vonatkozó rendelkezéseit:

2. Határozza el a közgyűlés a határozatára a főkapitány ur nyomban rendelje el, hogy addig is, amíg indítványunk első pontjáról a belügyminiszteri döntés megérkezik, a szedőktől iparigazolványuk bevonassék. A főkapitány ur szigorú ellenőrzéssel gondoskodjék arról, hogy esetleg ennek ellenére működő szedők élelmiszereket a vasuti állomásokra be ne vi-hessenek.

3. Tiltsa el a közgyűlés a háború egész tartamára a kofákat attól, hogy reggel 11 óra előtt vásárolhassanak.

4. Minthogy a közlelmelés javítására további lépéseket is szükségesnek tartunk és minthogy e célra fölötté üdvösnek és célravezetőnek látszik a Szegeden kisebb keretekben már eddig is kitűnően bevált egy vagy több élelmelési szövetkezet létesítése, határozza el a közgyűlés, hogy a Back-malomtól őrlési jutalék címén kapott 80.000 koronát ilyen szövetkezetben való részvétel után a lakosság élelmelésének javítására fordítja.

2. Felhívja a városi tanács a rendőrfőkapitányt, hogy a piaci szedők igazolványát vonja be és gondoskodjék arról, ne hogy az igazolványoktól megfosztott szedők élelmi szereket vi-hessenek az állomásokra.

3. A közgyűlés felhívja a rendőrfőkapitányt arra is, hogy a kofákat reggel 11 óra előtt való vásárlástól tiltsa el.

4. Az általános közlelmelési szövetkezet alakításának érdekében felkéri a tanács a polgármester urat, hogy a szövetkezet létesítésére vonatkozó munkálatokat az érdekelt körök bevonásával folyamatba tenni és a társadalom részéről a szükséges anyagi eszközöket is megszerezni sziveskedjék. Mielőtt a tanács összegszerűleg meghatározná a szövetkezet alapításához szükséges városi hozzájárulást, felhívja a főkapitányt és a főszámvevőt, hogy a városi élelmiszerüzletek és a Back-malom között őrlési üzlet leszámolását mielőbb ejtsék meg és az eredményt jelentsék be.

Mindezekkel szemben a főügyész urnak

jogi aggályai vannak. A közönség bizonyára tisztelni fogja ezeket a jogi aggályokat, amelyek legnagyobb része meg sem állhat és kérdezni bátorodik majd a főügyész urtól, aki így utjába állt a közgyűlési határozat legfontosabb rendelkezései végrehajtásának, hogy 100.000 embert hogyan fognak élelemmel ellátni az ő szép, kedves, bekötött szemmel járó és gyöngye lábakon álló jogi aggályai. Tagadjuk, hogy a közgyűlési határozat 3. pontja ellenkezik a szabályrendelettel. Megnyugtató, hogy ezt pár sorral azután, hogy a főlebbezés kijelenti, maga a főügyész is kétségbevonja. A 4. pont ellen nincsenek jogi aggályai a főlebbezésnek. De úgy látszik, a főügyész urnak nincs tudomása arról, hogy az élelmiszerek beszerzése — nagyon helyesen, ha egyébként okszerűen történik, — eddig is anyagi áldozatába került a városnak. A baj tehát csak az lenne, hogy ezentul ez az anyagi áldozat nem a házi pénztár terhére hozatnék, hogy a polgárság is részt kíván belőle s hogy a közönségnek élelmiszerekkel való ellátása nagyobb arányokban és szervezettebben történjék. Novunként hat, amit a Back-féle őrlési jutalék felhasználásáról mond a főlebbezés. Már bocsánatot kérünk, annak a bizonyos felfogásnak „hallgatólag előtérbe jutása” — amennyiben erről egyáltalán szó lehetne — még sem olyan érv, amellyel bárki is komolyan kívánhatná megdönteni egy szabályszerűen hozott közgyűlési határozat erejét. Back ur erkölcsi okokból számíthat arra, hogy az őrlési jutalék hova fordításáról megkérdezzék. De ha élelem helyett a jogi aggályok mellett ilyen illendőségi szabályokkal is traktál bennünket a főlebbezés, nekünk: ki-uzsorázott, dolgozó és minden tanyainál számszorta áldozatkészebb embereknek az a kérdésünk van a főügyész urhoz: tud-e arról, hogy Back ur a szövetkezet megalakítását külön 10.000 koronával is támogatni hajlandó.

Befejezésül: a főlebbezés megállapítja, hogy Szegeden „rendkívül nyomasztó a drágaság” és már is van élelmiszerhiány.

SZÉCSI EDE

bank- és váltó-üzlete

Kigyó-utca 5. sz.

hivatalos aláírási helye

a most kibocsátásra kerülő

6%-os

III. hadi kölcsön-nek

Jegyzések nálam bejelenthetők az eredeti hivatalos feltételek mellett.

Kivánatra a jegyzett kötvényekre kölcsönt nyújtok

80% erejéig

1917. december 31-ig biztosított

5% kamat mellett